

Preek over Zondag 47

Liturgie:

Votum en groet

Zingen: Ps. 54:1,2,3

De Tien Woorden

Zingen: Ps. 111:1,5,6

Gebed

Schriftlezing: Psalm 115

Zingen: Ps. 115:1,2,3,4

Tekst: Zondag 47

Preek

Zingen: Ps. 115:5,6,7,8

Gebed

Collecte

Zingen: Gez. 107:1,2,3,4

Zegen

Gehouden te: Baflo, 22-09-13 (9.30 u.)

Preek

Thema: Vaders goede naam gaat boven alles

Gemeente van onze Heer Jezus Christus, broeders en zusters, jongens en meisjes,

1. Egoïstische God?

Is het niet onuitstaanbaar van God de HEER dat alles altijd gericht is op zijn eer? Is dat niet heel erg egocentrisch of egoïstisch van God?

Het gaat de HEER steeds om zijn eer, om zijn naam in de wereld onder de mensen. Je kunt zelfs zeggen: God is heel 'Ik gericht'. Hoe vaak klinkt in de Bijbel niet met nadruk het goddelijke 'Ik'? Weet dat Ik God ben. Denk er aan, mijn volk dat Ik het ben. Ik de HEER. Dat is zelfs Gods naam. "*Ik ben die er zijn zal,*" zegt de HEER tegen Mozes vanuit de brandende braamstruik.

Mensen, bij wie het alleen maar gaat om eigen eer en eigen macht, vinden wij onuitstaanbaar. Ze hebben het alleen maar over zichzelf. Ze hebben totaal geen oog voor anderen. Ze leven alleen voor zichzelf en alles moet hen dienstbaar zijn. Dat vinden we allemaal vreselijk, denk ik. Aan zulke mensen hebben we een hekel. Maar laten we niet te veel naar anderen kijken. Het kan geen kwaad eerst de hand in eigen boezem te steken. Eerlijk, we hebben er allemaal een tik van op zijn tijd. De een meer dan de ander. Maar niemand ontkomt eraan. Zo zijn wij uit onszelf: kleine, wat grotere of heel grote egotrippers.

We hebben er een handje van om God de HEER aan onszelf te spiegelen. We denken, dat Hij net zo is als wij. En dan komen we met vragen als waarmee ik begon: Is God egoïstisch? Is het niet onuitstaanbaar voor ons, dat Hij altijd centraal moet staan? Dat het om zijn eer en zijn naam gaat bij alles en iedereen?

"Dus niet," zegt de Heer Jezus. Hij leert het ons anders. Hij leert ons God heel anders kennen. Niet als een uitvergroete menselijke egoïst. Maar als de hemelse Vader wiens eer en heerlijkheid zijn goedheid en zijn liefde zijn.

De Heer Jezus kun je niet verdenken van ik-gerichtheid of egoïsme. Hij gaf zijn leven voor de zijnen. Hij liet zich vermoorden om zijn volk te redden. En Hij is in alles het beeld van zijn Vader. Zie je Jezus Christus, Gods Zoon, dan zie je de Vader. En je kijkt Hem recht in zijn hart. Een hart vol liefde, zonder spoor van egoïsme. Maar wel vol heerlijkheid. Dat is de eer van God.

De Heer Jezus leert ons eerst bidden om de heiliging van de naam van de Vader in de hemelen. Want Vaders goede naam en zijn eer moeten ons boven alles gaan. Hij is God. Hij is de Heilige. Groot, uniek is zijn naam.

Vandaar dit thema van de preek:

Vaders goede naam gaat boven alles

We bidden God, dat wij a. die naam kennen en b. die naam eren.

2. Vaders naam kennen.

De Heer Jezus leert ons de 'ik-gerichtheid' af, als Hij ons leert bidden. Hij zegt ons, dat we ons gezicht naar God moeten richten, wanneer we gaan bidden. Ga in je binnenkamer, richt je tot God, je hemelse Vader. Spreek tot Hem. Concentreer je dan ook op Hem. Eerst door naar Hem te luisteren. Dan ook door Hem aan te spreken en tegen Hem te zeggen, wat je wilt.

Richt je gezicht op God. Hij moet in het centrum van je aandacht staan. Want Gods zaak gaat voor onze zaak. Gods naam en zijn zaak gaan voor ons zelfs boven alles. Ook voor Hemzelf.

Wanneer jij je in je gebed op God richt, dan sta jij zelf niet meer centraal. Dan draait het niet eerst en voor al om jou. Om jouw welzijn, om jouw verlangens, om jouw leven, laat staan om jouw eer. Maar om de naam en de eer van God de HEER, jouw Vader in de hemelen.

Eerst bidden voor de naam van de Vader. "*Laat uw naam geheiligd worden / Uw naam worde geheiligd.*" Dat betekent overigens niet dat wij, Gods kinderen, ergens helemaal onderaan bungelen. Nee, wij zijn in die naam van God betrokken. Gods volk is in die naam betrokken. Want de naam van de HEER is over ons uitgeroepen. Wij staan in directe verbinding met die naam.

Denk maar even aan de doop. Wij zijn gedoopt in de naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest. Wij zijn op zijn rekening. De naam van God Drie-enig is onze echte doopnaam.

Gods naam: dat is ook wie God is voor zijn volk en voor de wereld. En wat God doet voor zijn volk en voor de wereld. God maakt zichzelf bekend aan ons. Hij geeft ons zijn naam in de mond. Om die uit te spreken, aan te roepen, te loven en te prijzen.

Vaders naam en wij. Is het u wel eens opgevallen, dat de catechismus die beide in één adem noemt? Kijk maar even in zondag 47.

"*Wat is de eerste bede?*" vraagt onze leraar daar. Wij antwoorden: "*Uw naam worde geheiligd.*" Maar als we dat gaan uitleggen, dan zeggen we: "*Geef ons eerst dat wij U naar waarheid kennen...*"

Uw naam... Geef ons... Vat u? Hetzelfde zien we ook bij de uitleg van de tweede en de derde bede in zondag 48 en 49.

De Heer Jezus leert ons dus eerst te bidden of wij God naar waarheid leren kennen. 'Vraag dat maar aan mijn Vader,' zegt Hij. Bid daar eerst om. God leren kennen, om Hem lief te hebben en Hem te gaan prijzen.

Wij moeten God goed leren kennen. En goed van Hem leren spreken. Want Hij is goed. '*Loof de HEER, want Hij is goed.*' Onze hemelse Vader heeft een goede naam. Hij heeft alléén een goede naam, wat zijn tegenstanders ook van Hem zeggen. Hem valt nooit egoïsme te verwijten. Het is godslasterlijk om dat te denken. Je snijdt God dan op menselijke maat. En je vormt je een beeld van Hem volgens jouw eigen kromme denken. Eigenlijk zet je jezelf dan weer helemaal in beeld. Zo zijn wij namelijk, van die egotrippende wezens.

Ik spreek in het thema van de preek bewust over 'Vaders goede naam'. Zo kan ik u duidelijk maken, dat het niet alleen gaat over hoe je God aanspreekt. Wij hebben allemaal een naam, waarmee we geroepen kunnen worden. De één heet Jan, de

ander Piet. En zo heet God 'God' of 'Heer' of 'Vader'. Natuurlijk, dat laatste is zo. Zo heet God. Dat is zijn naam.

En zo is God ook. Hij is zoals Hij heet. Zijn naam zegt volledig wie Hij is en wat Hij doet en waardoor Hij beroemd is. God maakt Zich naam door wat Hij doet en wat Hij zegt. En zijn naam is enkel een goede naam. Gods naam heeft geen donkere kanten of schaduwzijden.

Gods naam is, dat Hij goed is en trouw. Dat bewijst Hij. Gods naam is dat Hij machtig is en heerlijk. Dat bewijst Hij in de wereld en onder zijn volk.

De Heer Jezus wil, dat wij God zo leren kennen, zoals Hij is. Zoals Hij zich bekend maakt in zijn woorden en daden. Jezus wil dat wij in ons gebed en in heel ons leven de eer van die naam van de Vader zoeken en beleven.

De HEER is goed en trouw. Daarom moet aan zijn naam - díe naam - eer bewezen worden, om zijn goedertierenheid, om zijn trouw.

Zo zet Psalm 115 in.

*"Niet ons, HEER, niet ons,
geef uw naam alle eer,
om uw liefde, uw trouw."*

Wat een machtige inzet van deze psalm. Gedurfd van de kant van de gelovigen.

Gedurfd vanwege het grenzeloze vertrouwen dat er uit spreekt. Het is ook helemaal in de lijn van de eerste bede. Van het Soli Deo Gloria, aan God alleen de eer.

De gelovige zangers van deze psalm zien helemaal af van zichzelf, van hun eigen eer. Van hun 'ik-gerichtheid'. Met nadruk herhalen ze dat. Niet aan ons Heer, niet aan ons komt alle eer toe, maar aan U alleen. Uw naam zij eer.

Hoort u het weer? Niet ik sta centraal, ook niet ik, gelovig mens. Maar de HEER, zijn naam. Want Hij is goed en trouw. In zijn goedertierenheid en trouw bewijst God zijn naam. Zo is Hij te kennen en te herkennen voor heel zijn volk, voor al zijn kinderen. We zien en merken zijn actieve betrokkenheid en hulp. Juist voor zijn volk in nood.

Tussen de regels door merken we, dat de gelovigen van psalm 115 het moeilijk hebben. Ze voelen de druk van de heidenen. Ze horen de spottende, uitdagende woorden van de heidenen.

"Waar is die God van hen? Waar blijft Hij nou? Hij was het toch op wie jullie vertrouwden. Bij wie jullie altijd veilig waren. Maar waar is Hij gebleven?"

Zo spotten de heidenen. Zij hebben Israël kennelijk een zware slag toegebracht. En ze menen nu dat hun goden die God van Israël overwonnen hebben. Hun goden bleken sterker dan Israëls God, dachten ze. Want de god die wint is de sterkste. Israëls God kan niet tegen de gezamenlijke andere goden op.

Ik denk even aan de uitdagende taal van de Assyrische maarschalk voor de poorten van een belegerd Jeruzalem in de dagen van Hizkia. De spot. 'Mensen, laat je toch niet wijs maken, dat je op de HEER kunt vertrouwen! Kijk eens wat er met de goden van de andere volken gebeurd is. Ze hebben allemaal in het stof moeten bijten voor de koning en de god van Assur! Waar is jullie God?' Lees Jesaja 36 en 37.

"Waar is jullie God? Wie is jullie God nu helemaal?" Zo wordt Gods naam onderuit gehaald, gekleineerd, gelasterd.

Dat doet pijn, bij de HEER. Maar ook bij de gelovige kinderen van God. Toch hebben zij een weerwoord. Ze hebben een antwoord op die spottend bedoelde vraag.

*"Onze God is in de hemel,
Hij doet wat hem behaagt."*

Ze kennen God naar waarheid. Ze belijden Hem, zoals Hij werkelijk is: onze God in de hemel. De Almachtige is Hij. We zijn inderdaad veilig in zijn hand. Ook al was het noodzakelijk, dat Hij ons strafte en klein maakte, door de nederlaag die we leden. Dat kwam door onze zonde en hardnekkigheid.

Onze God is in de hemel. Geen aardse god dus, zoals die van jullie. Hij doet al wat Hem behaagt. Hij is volkomen vrij om te doen wat Hij wil. Want Hij is echt God. God doet wat Hij graag wil. Dat is Gods welbehagen, zegt de Bijbel. Dat welbehagen is geen willekeur. God is geen dictator die alles laat afhangen van zijn luimen en grillen. Van zijn bekookte of onbekookte ingevingen.

Nee, Hij is in de hemel. Hij is onze Vader in de hemelen. Hij overziet wat er gebeurt. Hij laat gebeuren wat Hij goed vindt. Ook al snappen wij mensen er niks van waarom het zo gebeurt. Onze God wordt gedreven door zijn liefde, zijn goedheid en zijn trouw. Zo is Hij. Weet dat wel, mensen. Deze God is onze God in de hemel. Niet ver weg, maar heel dichtbij, de Almachtige. Zijn werken zijn onvoorstelbaar groots en goed.

"Zet dat nu eens af tegen jullie goden." Zo dagen de gelovigen de heidenen uit. Wie zijn zij helemaal? Goden op mensenmaat gesneden. Met schijnbaar menselijke trekken en eigenschappen. Schijnbaar, maar niet echt.

*"Hun goden zijn van zilver en goud,
gemaakt door mensenhanden.
Ze hebben een mond, maar kunnen niet spreken,
ze hebben ogen, maar kunnen niet zien,
ze hebben oren, maar kunnen niet horen,
ze hebben een neus, maar kunnen niet ruiken.
Hun handen kunnen niet tasten,
hun voeten kunnen niet lopen,
geen geluid komt uit hun keel." (Ps. 115:4-7).*

Kortom, ze zijn niks. Zo dood als een pier. Levenloos als een brok steen. Stom, niets zeggend, niets ziend. En wie zich aan zulke goden toevertrouwt kan er op rekenen, dat hij hetzelfde lot krijgt. Hij wordt net als zijn afgoden: dood en doods.

Daartegenover is het de naam en de eer van onze God: Redder en Helper te zijn. Hij is Helper en beschermer van heel zijn volk, in al zijn geledingen. Israël zelf, de priesters - dat is het huis van Aäron - en allen die zich bij de HEER hebben aangesloten. Dat zijn de godvrezende mensen uit de volken. *"Hun hulp is Hij, hun schild."* De HEER helpt hen en beschermt hen als een schild.

Zo is de HEER. Dat is zijn naam, zijn goede naam. Het is Gods eer Helper en Redder te zijn. In Jezus Christus namelijk. Hij maakt ons die naam van God bekend in eigen persoon. De Meester zegt dat zelf in zijn gebed tot zijn Vader, Johannes 17:6 vv.

"Ik heb aan de mensen die u mij uit de wereld gegeven hebt uw naam bekendgemaakt. Zij waren van u, maar u hebt hen aan mij gegeven. Ze hebben uw woord bewaard, en nu begrijpen ze dat alles wat u mij hebt gegeven, van u komt."

God naar waarheid kennen is Hem kennen in Jezus Christus. Want in Hem komt God zelf naar ons toe als de Redder. God leren kennen is: de Bijbel open doen en luisteren naar de woorden van de Meester Jezus Christus. En vol bewondering horen en zien wat God allemaal heeft gedaan in Hem. Zoals God ook geweldige daden deed in de schepping en de onderhouding van de wereld.

God naar waarheid kennen. Daar bidden we allereerst om. Dus de Bijbel open en je ogen en je oren open en je mond open. Om te zien, te horen en te voelen, wat God doet in de wereld en in ons eigen leven.

U kunt dat wel: kijken, luisteren, voelen en spreken. Daarvoor hebt u ogen, oren, handen en mond gekregen. Dat onderscheidt u van de heidenen en hun afgoden. Gods naam is goed. Dat is de waarheid van de Schrift. God is goed en hoog te prijzen, trouw en recht is zijn beleid.

Vaders goede naam staat als een paal boven water. Als een opgerichte erezuil in deze wereld. Iedereen kan het zien. Als je maar wilt. God is geen egoïst, maar de lieve Vader en de Heilige God. Dat is zijn naam. Zo is Hij. Echt!

3. Vaders naam eren.

*"Niet ons, HEER, niet ons,
geef uw naam alle eer,
om uw liefde, uw trouw."*

Zo begint Psalm 115. Ik wees u op dat dubbele 'niet ons'. Een soortgelijke herhaling komen we tegen in de slotverzen van de psalm. Met een vergelijkbare tegenstelling.

*"Niet de doden loven de HEER,
niet wie zijn afgedaald in de stilte,
wij zijn het, wij zegenen de HEER,
van nu tot in eeuwigheid."*

Niet de doden, maar wij, wij zullen de HEER prijzen. Dat zingen de gelovigen met volle overtuiging. Met groot geloof en groot enthousiasme.

Gods kinderen zeggen, zingen en laten zien hoe goed de HEER is. De psalmen getuigen daarvan.

*"HEER, onze Heer,
hoe machtig is uw naam
op heel de aarde." (Ps. 8:1)*

De gelovigen merken dat op. Zij leren de heerlijke naam van God te herkennen en te belijden. Hun leven komt ook steeds meer in dat teken te staan. In het teken van Gods naam. Dat bewerkt God de Heilige Geest zelf in de naam van Jezus Christus. Dat gebeurt gaandeweg. Dat is een proces.

Wij bidden God dat wij Vaders goede naam gaan eren en prijzen. Dat gebeurt nog niet volledig voor de volle 100%. Maar Gods kinderen zijn onderweg. Ze gaan de naam van hun Vader eren.

Door Christus zelf wordt hun leven daar meer en meer op gericht. Dat is ook het doel van ons leven. Gods naam in ons leven. De catechismus bedoelt dat ook met de tweede zin van antwoord 122.

"Geef ons ook, dat wij ons hele leven – onze gedachten, woorden en werken – daarop richten, dat uw naam om ons niet gelasterd, maar geëerd en geprezen wordt."

De Heer Jezus leert ons hier dus te bidden om een leven gericht op de eer van God. In alle opzichten en in de volle breedte. Zulk richten is precisiewerk. Het vraagt kundigheid en concentratie.

Het is het precisiewerk van de dartspeeler. U weet wel, de man die met zijn pijltjes precies het goede vakje op het dartbord weet te raken. Dat is heel secuur mikken.

Als hij in één beurt drie keer triple twintig gooit roept de scheidsrechter:

'Onehundredandeighty.'

Wij bidden om een leven als het precisiewerk van de Heilige Geest. Geconcentreerd op de naam van God. Want het is niet goed, als wij missen. Wanneer wij er naast schieten. Dat is zonde. Dan gaat er zomaar een hoongelach op in onze omgeving. En de heidenen, onze ongelovige naasten, vragen: "Waar is nu jouw God? Wat is het nu waard, dat jij Hem als jouw God en Heer dient en aanbidt? Moet je eens kijken naar je leven. Dat slaat nergens op."

De mensen in onze omgeving letten op ons. Ze weten heel goed hoe wij als christenen moeten leven. Ze kennen onze pretenties. Ze verwachten er ook heel veel van. Maar wat brengen wij er van terecht. En als een christen eens geweldig miskleunt en de fout ingaat, dan moet je ze eens horen. Dan komt de naam van God over tafel, maar niet in prijzende zin. Maar als vloek.

Soms is het onze eigen schuld. Wij geven er dan aanleiding toe. Ons leven is dan een vloek. Want het spoort dan niet met wat we zeggen te geloven. We zeggen, dat we vertrouwen op de HEER. Maar in de praktijk blijkt daar niets van en zijn ons geld en onze capaciteiten toch wel heel erg belangrijk voor ons.

Soms stroken onze daden en onze levensstijl niet met onze woorden. Het leven is niet afgestemd op de leer. Onze vroomheid is er alleen een van woorden, niet van daden. Dat doet de mensen lasteren.

Wat doet het God veel pijn, als wij zijn goede naam niet uitdragen en weerspiegelen. Wanneer wij niet het beeld van Christus en van God vertonen. Dat wil Hij niet. Zo wil Hij het niet bij ons.

God wil dat ons leven op zijn eer gericht is en dat wij leven voor Hem alleen. We mogen en we moeten laten zien, hoe goed de Heer is. Psalm 115 bezingt die goedheid van de HEER in de zegen van God voor Israël in al zijn geledingen. Voor het volk, voor de priesters, voor allen die de Heer vrezen. Die zijn naam groot achten, Hem hun respect en eer betuigen.

"De hemel is de hemel van de HEER." Daar ontvangt God zijn eer wel. Daar wordt zijn naam door de engelen continu geprezen.

"Heilig, heilig, heilig is de HEER van de hemelse machten. Heel de aarde is vervuld van zijn majesteit." (Jes. 6:3).

Dat gaat altijd door. Daar hoeft de HEER niet bang voor te zijn, menselijk gesproken. Maar voor Hem is het veel meer waard, wanneer zijn lof ook van de aarde opklinkt. Uit de mond van de mensen, die Hij geschapen heeft. Uit de mond van zijn volk, van al zijn kinderen. Daar is het Hem uiteindelijk om begonnen. Daarvoor schiep Hij ons. Daarvoor gaf Hij de aarde aan de mensenkinderen.

Wij, wij zullen de HEER prijzen van nu aan tot in eeuwigheid. Zo komt ons leven tot zijn doel. In het graf is het stil. Daar heerst doodse stilte. Maar de levenden, zij loven u. Wij prijzen u, o HEER. Wij beginnen er vandaag al mee. En we mogen ermee doorgaan tot in eeuwigheid.

Vaders goede naam gaat boven alles. Loof de HEER. Halleluja!

Amen.